

Uri Israel Paz, Advocate

LL.B, LL.M.

Ha-human 25 st. Jerusalem

Tel: 072-2150666 פקס: 072-2150999 סלי: 054-4316485 Cel:

E-mail: uripaz@bezeqint.net דוא"ל:

- מבלי לפגוע בזכויות -
- דחוף ביותר -

4.5.2015

ט"ו באייר, תשע"ה

הרב מרדכי ליברמן

סגן ראש העיר

liberman@ashdod.muni.il

אורי ישראל פז, עורך דין

מוסמך (תואר שני) במשפטים

רח' האומן 25, ירושלים

בס"ד

לכבוד

ד"ר יחיאל לסרי

ראש עיריית אשדוד

yechiel@ashdod.muni.il

מכובדי, שלום רב,

הנדון: פעילות מרכז הקניות 'ביג פאשן' בשבת באשדוד – דרישה לתיקון חוק עזר

לאשדוד (פתיחת בתי עסק וסגירתם) כך שיהלום את תמהיל האוכלוסייה

המסורתית, הדתית והחרדית בעיר החמישית בגודלה בישראל 2015

בשם מרשתי, התנועה למדינה יהודית (ע"ר) – גוף של משפטנים הפועלים לחיזוק אופיה היהודי של מדינת ישראל – ובהתייחס לנדון, הנני מתכבד לפנות אליכם כדלקמן:

1. למרשתי נודע כי מתחם הקניות והבילוי 'ביג פאשן', שנפתח לאחרונה בכניסה הדרומית לעיר אשדוד, מצית מלחמות-שבת בעיר ומאיים לפגוע במרקם החיים העדין בין הדתיים והחרדים לבין החילונים.
2. מדובר במרכז קניות עצום ממדים, שנחנך לקראת חג הפסח האחרון בעלות של 400 מיליון שקל, ובו 140 חנויות על פני 60 דונם, פתוח בשבת, ומעורר מחלוקת קשה בין האוכלוסייה הדתית לאוכלוסייה החילונית בעיר החמישית בגודלה (כרבע מיליון תושבים) במדינת ישראל – היהודית והדמוקרטית.
3. מפרסומים בכלי התקשורת (ראו: נעמה אנגל משאלי, "אשדוד ממשיכה לסעור בגלל מרכז קניות חדש הפועל בשבתות", **מקור ראשון**, 1.5.2015, י"ב באייר תשע"ה, עמ' 9), עולה כי "פתיחת 'ביג' היא עליית מדרגה בחילול השבת... ובעלי הקניון מבססים את עיקר הכנסתם על פעילות מסחרית בשבתות". עוד עולה מהפרסום כי הפעלת הקניון בשבתות היא **אות קלון לעיר**, וכבר עתה ניכרת השפעתו של הקניון שגרם לכך שחנויות נוספות שעד כה היו סגורות בשבתות, נפתחות בזו אחר זו. למאבק של הציבור הדתי בעיר חברו גם בעלי עסק חילונים, החוששים כי כעת יאלצו לפתוח את חנויותיהם בשבתות עקב הלחץ.
4. מהפרסום עולה כי טענת ראש העיר ד"ר לסרי היא כי עליו לשמר את הסטטוס-קוו בעיר, ולפיו מחוץ לאזור המיושב ובאזורי התעשייה העסקים יוכלו לפעול בשבת. דברים ברוח זו מסרה לתגובה רשמית גם העירייה: "עמדת העירייה... היא שפאתי העיר וסביבותיה, הכוללים את ה'סטאר סנטר', את חופי הים ואת מרכז 'ביג' החדש, הם חלק מהסטטוס-קוו ולא יחול שום שינוי ביחס אליהם".

5. מרשתי מבקשת בזאת להסב את תשומת לבו של ראש העיר (הדתי באורחות חייו) למצב המשפטי הנתון. שכן, עיון בחוק עזר לאשדוד (פתיחת בתי עסק וסגירתם), תשל"ו-1976 (להלן: "חוק העזר"), מלמד כי בסעיף 2 לחוק העזר, שעניינו "סגירת בתי עסק, בתי עינוג ובתי אוכל בימי מנוחה", נקבע כך –

2. (א) בימי מנוחה לא יפתח אדם ולא ירשה בעל לפתוח בית אוכל, בית עסק או בית עינוג.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בימי מנוחה, למעט יום הכיפורים וליל תשעה באב, מותר לפתוח בית אוכל שאין מגישים בו אוכל או משקה בלוי שעשועים, נגינה וכיוצא באלה, מהתחלת יום המנוחה עד שעה 22.00 ובין השעות 9.00 ובין 17.00, לצורך מכירה והגשה של אוכל או משקה בין כתלי בית האוכל.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) בימי מנוחה, למעט יום הכפורים וליל תשעה באב,

יהיה רשאי בעל לפתוח בית עינוג לצורך פעולות תרבות, חינוך וספורט.

6. ממידע שסיפקה עיריית אשדוד למרכז המחקר והמידע של הכנסת (בנובמבר 2013), על האופן שבו היא אוכפת את פתיחתם וסגירתם של העסקים בימי המנוחה, בשנים 2008-2013,¹ עולים הנתונים הבאים:

א. בכל שבת עוסק ברישום עסקים הפתוחים בשבת רק **פקח אחד**. לשם השוואה, בעיריית רמת גן עוסקים **14 פקחים** באכיפת חוק העזר העירוני, ורמת גן מונה כ-80,000 תושבים **פחות** מאשדוד.

ב. אין פלא אפוא כי מספר הקנסות שניתנו בהשוואה לכל אחת מהשנים 2008-2013 ירדו במידה דרמטית מסך של 3,074 קנסות בשנת 2010 לסך של **194 קנסות בלבד** בשנת 2013 (!).

ג. עיריית אשדוד איננה מחריגה בחוק העזר העירוני שלה את האוכלוסייה הלא-יהודית, הגם שמדובר באוכלוסייה המונה 9% מאוכלוסיית העיר. בחוק העזר לעיריית אשדוד ההחרגה עוסקת רק בפתיחת בית מרקחת, ולכן העיר נכללת ברשויות שאין להן החרגה – אשר חלה אם בעל העסק אינו יהודי וסוגר אותו בימי המנוחה של בני עדתו.

ד. אשדוד היא העיר השנייה בישראל (לאחר אילת), המתירה בשבת נוסף על פעילות חינוך ותרבות, גם פעילות ספורט.

ה. אשדוד היא הרשות היחידה בישראל שקבעה דרגת קנס **שלישית** על הפרת חוק העזר – בסך 320 ₪.

ו. עיריית אשדוד היא היחידה שדיווחה על **פוטנציאל** הכנסות של כ-4 מיליון שקל בשנה.

ז. שיעור ההכנסות של העיר אשדוד מאכיפת חוק העזר בכלל הכנסותיה מאכיפה בכל התחומים (למעט חנייה) בשנים 2008-2013 הוא כ-37%.

¹ ראו: אכיפת ההוראות בדבר פתיחת עסקים וסגירתם בימי המנוחה על ידי הרשויות המקומיות, 6.2.2014, אתר הכנסת

- ח. עם זאת, ב-29.8.2013 עברה עיריית אשדוד מרישום ברירות קנס לרישום ברירות משפט. עוד הוסיפה העירייה, כי לא הוטלו סנקציות אחרות מלבד רישום דוחות.
- ט. ביום 11.11.2013 התכנס צוות בדיקה על שולחנו של מנכ"ל העירייה, לבחון את קיומה של מדיניות אכיפה בנוגע לפתיחת עסקים בשבת. התקבלה החלטה להכנת מיפוי בנוגע לכמות העסקים הפועלים בערי בשבת בחלוקה לפי אזור, קיומו של מטרד כתוצאה מפעילות העסק וקיומן של תלונות. לאחר השלמת המיפוי, תשקוד הלשכה המשפטית על הצעה לתיקון חוק העזר הקיים שתתחשב במציאות הקיימת בעיר ובכך למעשה אימצה העירייה את האמור בהמלצת בית המשפט העליון בפסק הדין **בפרשת ברמר** (ראו בהמשך).
- י. בעקבות פסיקת ביהמ"ש העליון בספטמבר 2013, בעיריית אשדוד מתקיימת עבודת מטה למיפוי אזורי העיר בנוגע לפתיחת עסקים בשבת המהווים מטרד ציבורי, כדי להתאים את החוק למצב זה.

חשיבות ימי המנוחה בחוק ובמשפט הישראלי

7. דומה כי כיום, בשנה ה-67 לקיומה של מדינת ישראל היהודית והדמוקרטית, קשה להימנע מהשאלות הבאות: **איך אנחנו כחברה הישראלית מעוניינים לראות את הרחוב הישראלי ביום המנוחה השבועי, בשבת? האם אנו מעוניינים שיום השבת יהיה זהה או אפילו דומה ליום חול רגיל, בו הפיח של האוטובוסים ממלא את ראותינו ברחובה של עיר ותרבות השופינג משתלטת על כל הווי של תרבות הפנאי? מהו האופי שאנו רוצים להקנות לימי המנוחה שלנו כחברה בריאה ומתוקנת? וכיצד יראה הרחוב הישראלי ביום השבת תוך תקופה של מספר שנים לא רב, הרף עין במונחים היסטוריים?**
8. כידוע, מעט לפני הקמת המדינה, בשנת 1947, נשלח מכתב הסטטוס-קוו המפורסם מההנהגה הציונית לאגודת ישראל. על פי המכתב, "ברור שיום המנוחה החוקי במדינה היהודית יהיה יום השבת" (ראו: פרופ' מנחם פרידמן "ואלה תולדות הסטטוס-קוו: דת ומדינה בישראל", תוך: ורדה פילובסקי (עורכת) **המעבר מישוב למדינה: רציפות ותמורות**, חיפה 1990, עמ' 67).
9. כך, בדבר החקיקה הראשון והסמלי שחוקק עם קום מדינת ישראל, נקבעה בסעיף 18(א) לפקודת סדרי שלטון ומשפט, התשי"ח-1948 (להלן: "הפקודה"), ההוראה בדבר קביעת השבת כיום המנוחה הלאומי הרשמי במדינת ישראל. הסעיף העוסק בשבת אף הוחל רטרואקטיבית לשעת ההכרזה על המדינה, כדי לשוות לו ערך סמלי – קביעת השבת כיום המנוחה הרשמי היתה לחוק הראשון שהתקבל במדינת ישראל. הפקודה גם קבעה מהם חגי ישראל: שני ימי ראש השנה, יום הכיפורים, ראשון ושמיני עצרת של סוכות, ראשון ושביעי של פסח וחג השבועות. בסעיף זה מצוין עוד כי למי שאינם יהודים, הזכות לקיים ימי מנוחה "בשבתם וחגיהם".

10. בית הדין הארצי לעבודה הבהיר כי את המונח "שבת" שבסעיף 18א הנ"ל, יש לפרש כמשמעותו על-פי המסורת היהודית, היינו מכניסת השבת בעת שקיעת החמה בערבו של יום שישי ועד צאתה בצאת הכוכבים בערבו של יום השבת (ראו: ע"פ 1002/02 מד"י – עיוב יעקוביאן, פורסם בנבו, 16.6.2002).

11. המקור השני למנוחה שבועית מצוי בהוראותיו של סעיף 7 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, שעוסק ב"שעות המנוחה השבועית" שיש לתת לכל עובד בישראל, הכוללות את יום השבת לגבי מי שמוצאו יהודי. חוק שעות עבודה ומנוחה מהווה אבן יסוד בחקיקת המגן הישראלית. על פי הפסיקה של בית הדין הארצי לעבודה ובית המשפט העליון, בקביעת המנוחה השבועית משולבות שתי מטרות:

(א) האחת, המטרה החברתית, קרי המנוחה ממלאכה הדרושה הן לבריאותו של העובד והן למלא את הצורך בפנאי לשהות עם בני משפחה וחברים (ראו: בג"ץ 5073/91 תיאטראות ישראל בע"מ נגד עיריית נתניה פ"ד מז(3) 192; ע"פ 1003/00 הנדימן-עשה זאת בעצמך נגד משרד העבודה והרווחה פד"ע לח 262; בג"ץ 5026/04 דיזיין 22 נגד ראש ענף היתרי עבודה בשבת, פורסם בנבו, 4.4.2005).

(ב) המטרה השנייה שביסוד המנוחה השבועית היא המטרה הדתית, קרי הערך הדתי והתרבותי המצוי באיסור המלאכה בשבת (בג"ץ 287/69 שמחה מירון נ' שר העבודה ואחרים, פ"ד כד(1), 337, 349).

12. בכך הלכו בתי המשפט בדרכם של אינספור מלומדים, סופרים ואנשי רוח מכל גווני הקשת (רבים מהם צוטטו בפס"ד שניתן בע"פ 2/99 מד"י נ' קיבוץ צרעה אגודה שיתופית, פורסם בנבו, 4.12.06), שהעלו את בשורתה האנושית והסוציאלית של השבת על נס, וליחס לא נס (ראו: פרופ' אביעד הכהן פרשיות ומשפטים, "יום מנוחה במדינה יהודית ודמוקרטית", תל אביב 2011, 439-445).

13. החברה המודרנית הסכימה עם העם היהודי כי חלק מרווחתו של הפרט וזכויותיו הסוציאליות באים לידי ביטוי במתן יום מנוחה שבועי (ראו: ד"ר מיכאל ויגודה תרומת המקורות היהודיים לחקיקת העבודה, המחלקה למשפט עברי, משרד המשפטים, אב תשס"ב - יולי 2002).

14. ואכן, בנוסף לממד הסוציאלי של יום המנוחה, מתווסף לעבודת יהודים בשבת גם ממד יהודי-לאומי ודתי (כדברי השופט יגאל פליטמן ב-תב"ע נז/ 8-366 (ת"א) מדינת ישראל נ' דרור דורון עבודה אזורי, ו, 481): מעבר לתכלית הסוציאלית של מתן יום מנוחה לעובד, יש צידוק לקביעה החוקית של יום השבת דווקא שתחילתו ביום שישי בערב עם כניסת השבת וסיומו עם צאת שבת במוצאי השבת, להבדיל משאר ימות החול, כיום המנוחה של בן העם היהודי.

15. יום השבת נקבע לגבי היהודי כיום מנוחה, מכיוון שיש "בשמירת שבת משום קניין לאומי של העם היהודי שיש לשמור עליו במדינת ישראל" (בג"ץ 287/69 שמחה מירון נ' שר העבודה, פ"ד כד(1), 337,

- 349). לקביעת יום השבת דווקא כיום המנוחה הטבעי של בן העם היהודי יש אם כן **ערך מוסף** מעבר להיבט הסוציאלי הפרטני של יום מנוחה לעובד, ערך לאומי שעליו עמד **אחד העם**, הוגה דעות ציוני-חילוני מובהק, באימרתו הידועה כי **"יותר מששמרו ישראל את השבת – שמרה השבת את ישראל"**, ואותו ערך מוסף **יאבד** אם כל פרט ופרט מהציבור, המרכיב את העם היהודי, **"יעשה שבת לעצמו"**.
16. משאלה הם פני הדברים, קביעת יום שבת דווקא כיום המנוחה השבועי לבן העם היהודי הולמת את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית כאחד, על-פי סעיף 1א לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. ממד יהודי לאומי זה הוא חלק בלתי נפרד מביטוייה של מדינה יהודית כמדינת העם היהודי.
17. אף בפסיקה האמריקנית נקבע כי אין די בקביעתו של יום מנוחה כלשהו, אלא כי יש לקבוע יום מנוחה **אחד ואחיד** שיחול על כולם, כדי ליצור יום בעל אטמוספירה של שלווה והרמוניה קהילתית, יום שבו האווירה היא רגועה בשונה משאר ימות השבוע הסואנים.
18. יתרה מכך, דומה כי לעיתים התכלית הדתית והתכלית הסוציאלית שלובות זו בזו. על מנת להשיג את התכלית הסוציאלית – מנוחה וזכות לשהות בחיק המשפחה, נדרש כי ימי ההיעדרות של בני המשפחה יהיו במועד אחד ולא במועדים שונים, שאם לא כן – יוכל אולי העובד לנוח – אך לא בחיק משפחתו (ראו: **עניין דיזיין 22** לעיל, פסקה 18 לפסק דינו של השופט אהרן ברק).
19. הנה כי כן, ניתן ללמוד כי הזכות למנוחה שבועית מעוגנת בשורה של חוקים ומקורות משפט, והיא באה לשרת שורה של תכליות. מכל מקום, מדובר, כאמור, בזכות יסודית וחשובה מאין כמותה. **את מרכזיותה של זכות זו קל להדגים בעולם ללא מנוחה שבועית. והרי איש מאיתנו לא היה רוצה לחיות בעולם כזה. משמעות הדבר היא, בפשטות, עולם של עבדות.**
20. הדין הישראלי מעניק זכות למנוחה שבועית לכל אדם באשר הוא, ובמובן זה היא אף חורגת מתחום משפט העבודה ומעוגנת בשורה של דינים אחרים. כיום, הזכות למנוחה שבועית היא חלק מזכויות המגן החלות על העובדים בישראל. שלילת תחולת חוק שעות עבודה ומנוחה על העובדים המועסקים בקניונים ובמתחמי תרבות ופנאי, מהווה פגיעה בקוגנטיות שלו **כחוק מגן**. שלילת הגנתם של חוקי המגן הקוגנטיים, העומדים בלב משפט העבודה המגן, בגלל היתרים שונים לפי חוק העזר העירוני – אינה יכולה לעמוד בכללי משפט העבודה כפי שהתגבשו בעשרות השנים האחרונות בישראל ובעולם כולו.
21. טועים אפוא הרואים במאבק על אופייה של השבת בפרהסיה הישראלית מאבק שמניעו הם כפייה דתית. היה זה השופט **חיים כהן** המנוח, תלמיד חכם שהיה רחוק משמירת מצוות, שהטעים כי –
- "...אמת הדבר שאין רואים 'כפייה' בנורמות המחייבות התנהגות בהתאם לדת כשניתן לראות במטרת החקיקה גם מטרה חילונית: החוק הקובע את השבת ומועד**

ישראל כימי מנוחה רשמיים, למשל, משיג, נוסף על מטרתו הדתית, גם מטרה חילונית מובהקת של ימי מנוחה לעובדים, ועל כן מעולם לא נשמעה טענה שיש בחוק זה משום כפיה דתית. אילו היה המחוקק מטיל חובה על כל אדם לשמור את השבת ומועדי ישראל כהלכתם, כי אז היתה זו כפייה דתית מובהקת, אך בין יום מנוחה רשמי לבין שמירת שבת כהלכתה אין ולא כלום. לא זו בלבד שרשאי כל אדם לחלל את השבת ביום המנוחה הרשמי כאוות נפשו, אלא אין גם כל דמיון בין 'שבת' כמשמעותו בחוק המדינה ל'שבת' שבתורה שבכתב ובעל-פה, על דקדוקיה ופרטיה וחומרותיה המרובים...".

(חיים כהן, מבוא אישי – אוטוביוגרפיה, דביר 2005, עמ' 292).

הלכת ברמר ותיקון חוק העזר המתבקש

22. שופטי בית המשפט העליון הוקיעו לאחרונה את תופעת הישראלולף של עיריית תל אביב-יפו, שנהגה להטיל מדי שבוע קנסות בסך 660 ₪ על בעלי החנויות הפתוחות שלא כדין ביום שבת, והשאלה שעמדה להכרעה בערעור היא האם לחייב את עיריית תל אביב להפעיל אמצעי אכיפה נוספים שבסמכותה להפעיל ושהיא נמנעת מלהפעיל אותם. בית המשפט העליון חייב את העירייה לאכוף את חוק העזר העירוני לסגירת עסקים בשבת, שכן בהתנהלותה העירייה מאפשרת בפועל את הפרתו המתמשכת של חוק זה. מה גם שיש חשש כי נוח לעיריית תל אביב שלא לעמוד על קיומו של החוק, נוכח רווחיה הכלכליים מהטלת הקנסות (עע"מ 2469/12 מוריס ברמר נ' עיריית ת"א-יפו, פורסם בתקדין, 25.6.2013 – להלן: "הלכת ברמר").

23. בית המשפט העליון פסק כי לאור התכלית הסוציאלית-חברתית והתכלית הדתית-לאומית של יום המנוחה השבועי, השגת תכלית חוק העזר משמעה שבת העסק יהיו סגורים ביום שבת, ולא שעסקים הרוצים לפתוח את דלתותיהם בשבת יוכלו לעשות זאת בתנאי שיהיו מוכנים לשלם את הקנס הכרוך בכך. לכן בית המשפט העליון קבע שעל העירייה לסגור את רשתות הסופרמרקטים הפתוחים בשבתות ברחבי העיר תל אביב-יפו.

24. השופט ד"ר אליקים רובינשטיין ציין כי כדי לאכוף את חוק העזר העירוני כנגד תופעת פתיחת חנויות בימי המנוחה גובה עיריית תל אביב מעסקים המבקשים להציע את מרכולתם לעוברים ושבים ביום המנוחה, "מס שבת" מדי שבוע – "שעה שבידי הסוחרים הקטנים, כמו חנויות מכולת, אין אפשרות לשכור כוח אדם למכביר שיעבוד במשמרות, וכאבותיהם ואבות אבותיהם שובתים הם בשבת – בעבור המרכולים הגדולים אין הקנס אלא שבריר מהכנסתם, כאדווה קלה על פני המים; ובא למרכול גואל ולעירייה שלום על ישראל, ובינתיים דלת המכולת תינעל, והעיקר – השבת תיגעל". דברים כדורבנות!

25. ברמה העקרונית קבעו שופטי בית המשפט העליון, ובראשם הנשיא ד"ר אשר גרוניס, כי "אין זו אלא שהעירייה אוכפת את חוק העזר למראית עין בלבד, 'כאילו', כפתרון של 'ישראלולף' ברשות התורה, משל היו כל המתבוננים שוטים שבעולם, הואיל וברי כי אין 'כופר כסף' מניא את המרכולים מפתחה רצידיביסטית של עסקם בשבת, ואין 'האכיפה' משיגה את תכלית החוק".

26. על כך כבר הדגיש שם השופט רובינשטיין דברים שהם בבחינת קל וחומר לעיר אשדוד: "...תל-אביב אינה בארץ אחרת, וגם בה יש ציבורים המעוניינים בצביון משמעותי של השבת, והיא מחויבת לחוקי המדינה ולהיותה מדינה יהודית ודמוקרטית. גם בתל-אביב יש לחפש את האיזון בין שני חלקי ההגדרה – 'יהודית' ו'דמוקרטית', אך הרושם הוא שבמצב הנוכחי הזווית ה'דמוקרטית' זוחקת את רגלי הזווית ה'יהודית' ". לכן פסק שם השופט רובינשטיין עקרונית כי "...מדינת ישראל היא מדינה יהודית ודמוקרטית, והביטוי ליום השבת ברחוב העיר, על פי חוק העזר נשוא ענייננו, אינו יכול להיות הטלת קנסות מגוחכים של 660 ₪ לשבוע" (פסקה ט).

27. בעקבות פסיקת ביהמ"ש העליון בהלכת ברמר, הודיעה כאמור עיריית אשדוד למרכז המחקר של הכנסת כי מתקיימת עבודת מטה למיפוי אזורי העיר בנוגע לפתיחת עסקים בשבת המהווים מטרד ציבורי, כדי להתאים את החוק למצב זה. וכך, ביום 11.11.2013 התקבלה החלטה להכנת מיפוי בנוגע לכמות העסקים הפועלים בערי בשבת בחלוקה לפי אזור, קיומו של מטרד כתוצאה מפעילות העסק וקיומן של תלונות. לאחר השלמת המיפוי, תשקוד הלשכה המשפטית על הצעה לתיקון חוק העזר הקיים שתתחשב במציאות הקיימת בעיר ובכך למעשה אימצה העירייה את האמור בהמלצת בית המשפט העליון בפסק הדין בפרשת ברמר.

28. **מרשתי סבורה כי דווקא לאור פרשת מתחם 'ביג פאשן' באשדוד, המאיימת להצית את אש הפלגנות ברחבי העיר בימים אלה, אל לה לעיריית אשדוד להמשיך להתנהל בגרירת רגליים בכל הנוגע לקבלת הצעה לתיקון חוק העזר הקיים כך שתתחשב במציאות הקיימת בעיר. העיר אשדוד אינה יכולה לחיות עם חוק עזר משנת 1976, בעוד שאם בשנת 1972 כמות התושבים באשדוד היתה 41.1 אלף – הרי שבשנת 2013 אשדוד מונה 204.3 אלף תושבים. כיום, העיר אשדוד מונה 91.2% יהודים, 0.1% מוסלמים, 0.4% נוצרים ו-8.4% "אחרים" (ע"פ השנתון הסטטיסטי לישראל 2013 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה).**

29. בדיון בבית המשפט העליון בפרשת ברמר, ציין היועץ המשפטי לממשלה בחוות דעתו כי "הסמכת הרשות המקומית בהקשר זה יסודה בתפיסה כי האיזון בין האינטרס בשמירת אופיו של יום השבת כיום מנוחה, שהוא בעל מאפיינים חברתיים ולאומיים כאחד, לבין מתן אפשרות לפעילות כלכלית מסוימת (תוך אבחנה אפשרית בין סוגי פעילות מסחריות), נתונה לרשות המייצגת את תושבי המקום. בידה לקבוע את אופיו של יום השבת והמנוחה בתחומה, בשים לב למכלול שיקולים רלוונטיים, ובהם

Uri Israel Paz, Advocate

LL.B, LL.M.

Ha-human 25 st. Jerusalem

Tel: 072-2150666 פקסי: 072-2150999 סלי: 054-4316485 Cel:

E-mail: uripaz@bezeqint.net דוא"ל:

אורי ישראל פז, עורך דין

מוסמך (תואר שני) במשפטים

רח' האומן 25, ירושלים

גם שיקולים של הרכב האוכלוסייה, טעמים שבמסורת דתית, שיקולים חברתיים וציבוריים בדבר אופיו הראוי של יום המנוחה ועוד" (חוות הדעת הוגשה ביום 23.2.2013).

30. ואכן, חוק העזר חוקק בשנת 1976, לפני כ-40 שנה(!), ומאז העיר אשדוד רק הלכה וגדלה משמעותית באופן שבו תמהיל האוכלוסייה שלה הלך והתגוון – עד כי 35% מאוכלוסיית העיר היא חרדית.

31. לאור כל האמור והמפורט לעיל, התנועה למדינה יהודית (ע"ר) מבקשת מכס ראשי העיר אשדוד לנקוט בכל הצעדים המתבקשים הבאים:

א. לתקן את חוק העזר כך שיותאם לתמהיל האוכלוסייה באשדוד, לפי טעמים שבמסורת דתית ושיקולים חברתיים וציבוריים בדבר אופיו הראוי של יום המנוחה השבועי במדינה יהודית.

ב. במסגרת חוק העזר המתוקן לקצוב את גובה הקנסות שפקחי העירייה מטפלים בהם לפי דרגת קנס א' (730 ₪) במקום דרגת קנס ג' (320 ₪) הנמוכה ולא מרתיעה עבריני חוק (ראו: רשומות, קובץ התקנות מס' 753, חיקוקי שלטון מקומי, 17.2.2011, עמ' 226, 229).

ג. להגדיל משמעותית את מספר הפקחים מטעם העירייה בכל שבת שיעסקו ברישום עסקים הפתוחים בשבת. לא יעלה על הדעת שעל כל העיר אשדוד יהיה רק פקח אחד(!) בשעה שבעיריית רמת גן עוסקים 14 פקחים באכיפת חוק העזר העירוני, ורמת גן מונה כ-80,000 תושבים פחות מאשדוד.

ד. לשלוח את פקחי העירייה לאכוף את החוק ברחבי העיר ובפאתי העיר שיפשטו על כל (אם לא רוב) העסקים הפתוחים בשבת ומועדי ישראל, ויאכפו את הוראות חוק העזר העירוני וחוק שעות עבודה ומנוחה והחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה (הנמצאים בסמכות האכיפה של משרד הכלכלה, הממוען למכתב זה), בכך שיטילו קנסות בהיקפים מרתיעים בהתאם לרף המקסימלי בהליך מנהלי ו/או בהליך פלילי נגד המעסיקים מפרי החוק בפרהסיה הציבורית ברחבי אשדוד ובפאתי העיר.

32. אודה על התייחסותכם, בדיקתכם וטיפולכם, בהקדם האפשרי ולא יאוחר מיום 18.5.2015, בהתאם לסמכויות שבחוק.

בכבוד רב ובברכה,

אורי ישראל פז, עו"ד

העתקים:

- שר הכלכלה, ח"כ נפתלי בנט, בפקסי: פקס' 02-6662908, ובדוא"ל: lishka.sar@moital.gov.il
- עו"ד אור רוזנמן, תחום כלי אכיפה ודיני עבודה במשרד הכלכלה, בפקס': 02-6662906
- עו"ד רוני עמיר, היועץ המשפטי לעיריית אשדוד, בדוא"ל: ronia@ashdod.muni.il
- שלמה בן עזרא, מבקר עיריית אשדוד, בדוא"ל: shlomob@ashdod.muni.il

